

Fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2007/08:9 Fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning.

I propositionen föreslås att lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål och lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning ska fortsätta att gälla till utgången av år 2008.

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning	5
Propositionen	5
Utskottets ställningstagande	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om fortsatt giltighet av lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål,
2. lag om fortsatt giltighet av lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:9.

Stockholm den 1 november 2007

På justitieutskottets vägnar

Thomas Bodström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Bodström (s), Inger Davidson (kd), Hillevi Engström (m), Krister Hammarbergh (m), Margareta Persson (s), Ulrika Karlsson i Uppsala (m), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Karl Gustav Abramsson (s), Inge Garstedt (m), Lena Olsson (v), Peter Althin (kd), Mehmet Kaplan (mp), Anders Hansson (m), Maryam Yazdanfar (s), Karin Nilsson (c), Kristina Zakrisson (s) och Hannah Bergstedt (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål (1952 års tvångsmedelslag) innehåller tilläggs- och undantagsbestämmelser till den grundläggande regleringen i rättegångsbalken om straffprocessuella tvångsmedel. Lagen, som är tidsbegränsad, gäller vid förundersökning som rör vissa brott mot rikets säkerhet och vissa andra grova brott. Efter den senaste förlängningen av giltighetstiden gäller lagen till utgången av år 2007 (prop. 2003/04:74, bet. JuU24, rskr. 219, SFS 2004:617).

Lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning trädde i kraft den 1 februari 1996 (prop. 1995/96:85, bet. JuU11, rskr. 125). I lagen regleras de brottsutredande myndigheternas möjligheter att använda dolda fjärrmanövrerade kameror vid förundersökning i brottmål. Lagen är i likhet med 1952 års tvångsmedelslag tidsbegränsad och gäller nu till utgången av år 2007 (SFS 2004:618).

År 2006 fick en sakkunnig person i uppdrag att biträda Justitiedepartementet med en översyn av användningen av tvångsmedel enligt 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning (Ju 2006:G). Den sakkunniga överlämnade i februari 2007 promemorian Frågan om fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning (Ds 2007:2). I promemorian föreslås att bestämmelserna i 1952 års tvångsmedelslag ska moderniseras och permanentas. Vidare föreslås att bestämmelserna i lagen om hemlig kameraövervakning ska permanentas. Den promemorian har remissbehandlats (dnr Ju2006/2494/Å). Justitiedepartementet har utarbetat en promemoria som behandlar frågan om lagarnas giltighetstid bör förlängas till dess att ovannämnda lagstiftningsärende har avslutats. Promemorians förslag överensstämmer med propositionens förslag. Promemorian har remissbehandlats. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2007/5715/Å).

Med hänsyn till att förslagen i propositionen uteslutande avser förlängning av giltighetstiden av de två lagarna har regeringen ansett att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

Regeringens lagförslag finns i *bilaga 2*.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål och lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning ska fortsätta att gälla till utgången av år 2008.

Utskottets överväganden

Fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning.

Propositionen

I den proposition som föregick den senaste förlängningen av giltighetstiden av de aktuella lagarna uttalades att det alltså fanns behov av bestämmelser av den typ som finns i 1952 års tvångsmedelslag för att effektivt kunna bekämpa allvarliga brott som rör landets inre och yttre säkerhet. När det gäller hemlig kameraövervakning uttalades bl.a. att erfarenheterna visade att hemlig kameraövervakning var ett värdefullt hjälpmedel vid utredningen av grova brott. I propositionen diskuterades vidare om giltighetstiden för de båda lagarna skulle förlängas ytterligare några år eller om de båda lagarna i stället skulle permanentas. Det konstaterades att det fanns goda argument för att på sikt permanenta de båda lagarna men att tillräckligt beredningsunderlag för att göra de överväganden som krävs om bl.a. lagtekniska och systematiska frågor då inte fanns. Det föreslogs därför att lagarnas giltighetstid skulle förlängas med hänsyn till den tid som kunde förväntas åtgå för den fortsatta beredningen av frågan om en permanentning av de båda lagarna (prop. 2003/04:74 s. 8–9).

I den promemoria som nu bereds i Regeringskansliet görs bedömningen att det alltså finns ett behov av utvidgade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel när det gäller förundersökning som rör vissa allmänfarliga brott, högmålsbrott, brott mot rikets säkerhet och terroristbrott. Det föreslås därför att merparten av bestämmelserna i 1952 års tvångsmedelslag ska permanentas och tas in i en ny lag vilken ska ges obegränsad giltighetstid. Vidare föreslås att bestämmelserna i lagen om hemlig kameraövervakning ska ges obegränsad giltighetstid och att de med oförändrat innehåll ska överföras till de allmänna tvångsmedelsbestämmelserna i 27 kap. rättegångsbalken.

I den proposition som behandlas i detta ärende redogör regeringen för att en proposition som behandlar förslagen i promemorian inte kommer att kunna lämnas till riksdagen förrän under våren 2008. Mot bakgrund av den bedömning som görs i promemorian att det finns ett fortsatt behov av bestämmelserna i lagen om hemlig kameraövervakning och merparten av bestämmelserna i 1952 års tvångsmedelslag anser regeringen att lagarnas giltighetstid nu bör förlängas till dess att regeringen och riksdagen slutli-

gen kan ta ställning till frågan om en permanentning av de båda lagarna. Lagarnas giltighetstid bör enligt regeringen därför förlängas ett år, dvs. till utgången av år 2008.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen annan uppfattning än regeringen, vilket innebär att lagarnas giltighetstid bör förlängas till utgången av år 2008. Riksdagen bör anta regeringens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:9 Fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag och lagen om hemlig kameraövervakning:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om fortsatt giltighet av lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål,
2. lag om fortsatt giltighet av lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

- 1 Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål

Härigenom föreskrivs att lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, som gäller till utgången av år 2007¹, ska fortsätta att gälla till utgången av år 2008.

¹ Lagens giltighetstid senast förlängd 2004:617.

2 Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning

Härigenom föreskrivs att lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning, som gäller till utgången av år 2007¹, ska fortsätta att gälla till utgången av år 2008.

¹ Lagens giltighetstid senast förlängd 2004:618.